Programmabegroting 2025

Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Algemeen 5
Voorwoord 5
Financiële kaders begroting 2025 6
Beleidsbegroting 10
(Beleids-)ontwikkelingen 10
Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma 12
Strategische agenda 14
Primair proces 14
Bedrijfsvoering 18
Paragrafen 23
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 23
Financiële kengetallen 26
Financiering 27
Wet open overheid (Woo) 28
Financiële begroting 30
Inleiding 30
Financiële uitgangspunten 30
Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 31
Toelichting op de begroting 37
Toelichting op de baten 37
Toelichting op de lasten 37
Declarabiliteit 43
Tarief ontwikkeling 44
Uiteenzetting financiële positie 46

Geprognosticeerde balans 46
(Vervangings-)investeringen 2025 47
Afschrijvingstermijnen 48
Staat van reserves 49
Bijlages 51
Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 51
Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 54
Bijlage 3. Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB 56

Algemeen

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2025 inclusief meerjarenraming 2026–2028 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). De begroting hangt samen met de tegelijkertijd aangeboden begrotingswijziging 2024. Zoals besproken in het Dagelijks Bestuur willen we zo realistisch mogelijk begroten, investeren in professionaliteit en tegelijkertijd kritisch op de kosten blijven (door bijvoorbeeld de inhuur-, en advieskosten en ict-budgetten te beperken).

In de Kaderbrief 2025 van januari jongstleden zijn de onderwerpen die de komende jaren op ons afkomen op een rij gezet. Het nieuwe Gemeenschappelijke Uitvoeringskader (GUK) en de daarin beschreven methodiek is leidend bij onze aanpak. De context waarin de OMWB haar werk moet doen, blijft behoorlijk turbulent. Dat geldt voor min of meer bekende inhoudelijke ontwikkelingen (zoals stikstof, agrarisch, PFAS en energie). Maar ook voor 'nieuwe' onderwerpen als gezondheid, kader richtlijn water en indirecte lozingen. En daarbovenop kan de verdere professionalisering niet zonder investeringen in een goede huisvesting en data infrastructuur. Ook de gespannen arbeidsmarkt blijft een factor die invloed heeft op het tempo van de doorontwikkeling.

Span of support
De huidige teams bij de afdeling uitvoering zijn groot. Iedere hiërarchisch leidinggevende geeft op dit moment leiding aan 40 tot 60 medewerkers. Gezien de ontwikkeling en de toegenomen complexiteit van de organisatie en de (te) grote teams willen we investeren in het verkleinen van de span of support.

Ontwikkel- en innovatie agenda
In 2025 zullen we aan de slag gaan met de resultaten van het Interbestuurlijk Programma VTH (IBP). Te denken valt aan de financieringsmethodiek en aanpassingen in onze informatiehuishouding. Zoals beschreven in het Plan van Aanpak van de robuustheidscriteria wordt er een actieagenda gemaakt voor de doorontwikkeling en innovatie van de dienst. Hierin moeten niet alleen de investeringen zichtbaar worden, maar ook de verbeterslagen voor ons archief en de acties vanuit de Visitatie '23.

In 2023 zijn we gestart met het opzetten van een kwaliteitsmanagementsysteem. Deze wordt in de komende jaren verder geïmplementeerd en uitgerold. Daarmee kan de interne sturing op de prestaties van de dienst beter gestalte krijgen. En wordt ook zichtbaar op welke punten de organisatie nog verbeteringen behoeft.

Data gedreven werken
Hoe beter het ons lukt om data te vertalen naar waardevolle informatie en inzichten, hoe beter we kunnen bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Het opbouwen van deze data per thema en per branche is een absolute randvoorwaarde om volwaardig informatie- en data-gestuurd te kunnen werken. In 2025 hopen we ook een start te kunnen maken met het implementeren van de Altijd Digitale Vergunning (AADV). Met ingang van de omgevingswet wordt elke milieu belastende activiteit aan een specifieke locatie gekoppeld. Daarom is het belangrijk dat we investeren in een applicatie die de geografische informatie toevoegt (GIS/GEO).

Huisvesting
Een investering in de huisvesting aan de Spoorlaan in Tilburg is na 12 jaar onontkoombaar. Enerzijds om aantrekkelijk te blijven als werkgever en anderzijds de

werkomgeving te laten voldoen aan de eisen van de huidige tijd (op gebied van duurzaamheid, de nieuwe manier werken, hybride werken etc).

Met deze begroting trachten we met enerzijds de noodzakelijke investeringen te doen richting een robuuste en professionele omgevingsdienst en anderzijds de tariefstijging voor de deelnemers te matigen. Er staat ons in 2025 in ieder geval wederom een uitdagend jaar te wachten!



Alfred Arbouw
Directeur OMWB

Financiële kaders begroting 2025

In deze paragraaf worden de voornaamste kaders benoemd waarop de begroting 2025 is gebaseerd. Hiermee reiken we u op gebundelde en compacte wijze een overzicht van belangrijkste uitgangspunten aan. Als eerste wordt ingegaan op het werkaanbod en vervolgens wordt de declarabiliteitsnorm toegelicht. Met het werkaanbod en de declarabiliteitsnorm kan de benodigde personele capaciteit worden berekend. Tenslotte wordt het gemiddelde, voorcalculatorische tarief 2025 besproken. Vanaf het hoofdstuk 'Financiële begroting' worden de verschillende onderdelen verder uitgewerkt en toegelicht.

Werkaanbod
De basis voor het werkaanbod 2025 wordt gevormd door:

- de met de deelnemers afgestemde werkprogramma's 2024;
- de MWB norm 2025;
- de formatieve uitbreiding van 8,54 fte, zoals opgenomen in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025 (pagina 25 en 26);
- de bijdragen voor bodemtaken (Wbb), de projecten 'Van inrichting naar MBA' en 'Energie – persoonsgebonden mobiliteit' en
- de Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten.

In totaliteit bedraagt het werkaanbod maximaal 392.000 declarabele uren. In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van het geraamde aantal uren per onderdeel van de baten.

	Totaal in euro's x € 1.000	Omgerekend naar uren

Inbreng P1 (of hogere MWB norm)	26.313	223.000
Overdracht bodemtaken P1	790	6.000
Energie - Persoonsgebonden mobiliteit	330	3.000
Formatieve uitbreiding Kaderbrief 2025 - deel van P1	846	7.000
Subtotaal Programmadeel 1	28.278	239.000
Inbreng P2	13.300	113.000
Omzetten van inrichting naar MBA	1.398	12.000
Overdracht bodemtaken P2	109	1.000
Formatieve uitbreiding Kaderbrief 2025 - deel van P2	458	4.000
Subtotaal Programmadeel 2	15.266	130.000
Inbreng Programmadeel 3 (excl. SSIB)	1.988	17.000
Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten	672	6.000
Totaal baten (excl. Programmadeel 4)	**46.205**	**392.000**

In het najaar 2024 worden de werkprogramma's 2025 samen met de deelnemers opgesteld. Hierin worden definitieve afspraken omtrent het werkaanbod gemaakt.

Declarabiliteitsnorm
Voor de bepalen van de benodigde personele capaciteit om het werkaanbod van 392.000 uur uit te kunnen voeren, gebruikt de OMWB een declarabiliteitsnorm per fte. De declarabiliteitsnorm wordt berekend door het aantal beschikbare uren per fte per jaar te verminderen met verlof en feestdagen, ziekteverzuim en niet-declarabele uren. Voor 2025 geldt een norm van 1.295 declarabele uren per fte.

Bruto-netto-berekening	Totaal uren
Beschikbare uren	1.872
Verlof en feestdagen	279
Verzuim	94
Niet-declarabele uren (o.a. overleg, opleiding, kwaliteitsmanagement, uren key users, OR/BHV)	204
Totaal declarabele uren	**1.295**

Benodigde personele capaciteit
Vanuit het werkaanbod (392.000 uur) wordt, rekening houdend met de declarabiliteitsnorm (1.295 uur per fte), de benodigde personele capaciteit bepaald. Het werkaanbod wordt gerealiseerd met inzet van eigen medewerkers en inhuurkrachten. In de begroting 2025 is rekening gehouden met een personele capaciteit van 348 fte eigen medewerkers, waarvan 280 fte in het primaire proces. Rekening houdend met een declarabiliteit van 1.295 uur per fte is ca. 362.000 uur beschikbaar aan declarabele uren. Het werkaanbod ligt 30.000 uur hoger dan met de eigen medewerkers in het primair proces kan worden bewerkstelligd. Het verschil wordt gerealiseerd met inzet van externe inhuur; dit betreft circa 23 fte.

In de loop van de jaren is de benodigde personele capaciteit fors toegenomen. In onderstaande tabel is een vergelijking van de capaciteit in fte opgenomen in de concept jaarrekening 2023, de 2e begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025.

Primair proces	Concept jaarrekening 2023	2e begrotingswijziging 2024	Begroting 2025
Eigen medewerkers	241	268	280
Externe inhuur	31	23	23
Totaal	**272**	**291**	**303**

Tarief
De OMWB hanteert in de begroting een gemiddeld, voorcalculatorisch uurtarief voor de

geraamde bijdragen van deelnemers. De facturatie (afrekening ten opzichte van de bevoorschotting) vindt plaats tegen de gedifferentieerde nacalculatorische tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van de uitgevoerde werkzaamheden.

Het voorcalculatorische gemiddelde tarief voor 2025 is met 8,4% gestegen ten opzichte van het tarief voor 2024. Uitgangspunt voor de tariefbepaling 2025 is het tarief van € 108,75, zoals vastgesteld in de begroting 2024. Op dit tarief is een correctie doorgevoerd voor het streefpercentage voor ziekteverzuim. Daarna is het tarief aangepast met de indexaties voor 2025 volgens de september-circulaire 2023 d.d. 19 september 2023 (loon- en prijspeil). Ook de tarief verhogende maatregelen, zoals beschreven in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025, zijn verwerkt. Tenslotte is het tarief gecorrigeerd voor de extra verlofrechten uit de cao SGO 2024-2025 die abusievelijk niet zijn meegenomen in de berekening van het tarief, zoals opgenomen in de Kaderbrief 2025. Het gemiddelde, voorcalculatorische, tarief voor 2025 bedraagt afgerond € 117,90 (gemiddeld tarief van de begroting 2024 bedraagt € 108,75).

Omschrijving	Effect op tarief	Bedrag per uur
Tarief 2024		**€ 108,75**
Aanpassing ziekteverzuim van 5,5% naar 5,0%	-0,56%	- € 0,61
Subtotaal		**€ 108,14**
Indexatie 2025	4,96%	€ 5,36
Impact voorstellen kaderbrief 2025*	3,12%	€ 3,37
Correctie extra verlof	0,94%	€ 1,02
Tarief 2025	**8,4%**	**€ 117,90**

* Dit betreft de impact van de maatregelen vanuit bedrijfsvoering met een tarief verhogend effect ad. € 1.145.000, zoals uitgewerkt in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025.

Als gevolg van bovengenoemde ontwikkelingen waaronder de inbreng van nieuwe (wettelijke) taken en de investeringen in bedrijfsvoering zullen de bijdragen van de deelnemers verhoogd worden. In de tabel in bijlage 1 is een specificatie van de deelnemersbijdragen opgenomen.

Beleidsbegroting

(Beleids-)ontwikkelingen

In dit hoofdstuk volgen de belangrijkste ontwikkelingen voor de OMWB. In de Kaderbrief 2025 kwamen deze ontwikkelingen reeds aan de orde. In deze begroting worden de beleidsmatige ontwikkelingen verder vertaald naar financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers.

Net als voorgaande jaren ligt in 2025 de focus van de OMWB op de uitvoering van de taken rondom vergunningverlening, toezicht, handhaving, klachtenafhandeling, advisering en de specialistische taken rondom externe veiligheid, bodem, licht, geluid, lucht, geur en juridische advisering. De inzet van het VTH-instrumentarium beweegt mee met de veranderende leefomgeving. De OMWB wil het effect van zijn inzet zo groot mogelijk maken en tegelijkertijd zo efficiënt mogelijk de taken voor zijn deelnemers uitvoeren.

De Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden, vormt hierin de belangrijkste factor. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed is voorbereid, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtreding.

Samenwerking is essentieel in 2025 en de daaropvolgende jaren. Thema's als energie, klimaat, stikstof, de Omgevingswet en risicogericht en datagericht werken, vloeien ook voort uit landelijke ontwikkelingen en vereisen samenwerking met de verschillende overheidsorganisaties.

Samengevat verwachten we:

T.a.v. de VTH-taakuitvoering:

- Steeds meer **risicogericht en resultaatgericht toezicht en handhaving**. Daarvoor moeten we meer **data ontsluiten** om te bepalen waar het risico het grootst is voor de leefomgeving en het effect van onze inzet maximaal is.
- Dat onze inzet zich steeds meer zal organiseren rondom maatschappelijke **thema's** en **risico's in de leefomgeving**. Denk aan Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), klimaat, energie, circulaire economie, ketengericht toezicht en de gebiedsgerichte aanpak. We verwachten een toename van toezicht op bovengenoemde thema's en daarmee een verschuiving in de vormen van toezicht.
- Onze inzet zal meer branche- en datagericht zijn waarbij we steeds meer toewerken naar een regionale aanpak zoals vastgelegde in het hernieuwde GUK.
- Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is **energietoezicht** toegevoegd aan het **basistakenpakket** van omgevingsdiensten. Door de aanscherping van wet- en regelgeving en met de extra financiële middelen van het Rijk wordt de uitvoering van energietoezicht verder geïntensiveerd en verbeterd.
- Ontwikkelingen rondom **circulaire economie** te blijven volgen en te vertalen en hier, zo nodig, de eigenaren over te adviseren en bedrijven voorlichting te geven over hoe ze hier invulling aan kunnen geven.
- **Dat gezondheid, veehouderij en industrie** door de invoering van de Omgevingswet en met het oog op het maatschappelijke debat een grotere rol

gaan spelen in de VTH-taken. Wanneer dit tot concrete werkzaamheden leidt, is nog onduidelijk.
- Door de Omgevingswet een verschuiving van minder vergunningverlening naar **meer toezicht en handhaving** met meer sturing op basis van **monitoringswaarden** en bevindingen in de leefomgeving.
- Een rol bij het **Omgevingsoverleg** (de Omgevingstafel of het Vooroverleg). Deze is belangrijk om te kunnen voldoen aan de gestelde behandeltermijn van acht weken voor vergunningen.
- Een **adviserende rol** in de (regionale) beleidsvorming van omgevingsvisies en -plannen. De inzet van de OMWB richt zich op de uitvoerbaarheid van onze VTH- en adviestaken en bijbehorende expertise. Maar ook op het belang van regionale afstemming van omgevingsplannen om onder andere een wildgroei en versnippering van verschillende regels voor geluid, geur en lucht tegen te gaan.
- Meer focus op **monitoring van data** van omgevingskwaliteit om de kwaliteit in de leefomgeving te kunnen volgen, maatwerk te kunnen leveren en maatregelen te kunnen treffen en te beoordelen.
- Een rol in het definiëren van **gewenste omgevingswaarden** (gebiedsafhankelijk) in gemeentelijke visies en plannen. Aangevuld met een strategie waarmee we omgevingswaarden kunnen controleren en monitoren (in tijd).

T.a.v. de specialistische taakuitvoering:

- **Geluid**: gemeenten worden verplicht om de basisgeluidemissie voor de gemeentelijke wegen met meer dan 1.000 motorvoertuigen per etmaal vast te stellen. Deze basisgeluidemissie moet vervolgens elke vijf jaar gemonitord worden. Gemeenten doen dit voor het eerst op een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip. Met het verzamelen van de hiervoor benodigde gegevens kan al worden gestart. De OMWB kan dit samen met gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- **Geluid**: de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. De bestaande 50 dB(A) contouren verdwijnen en worden vervangen door geluidproductieplafonds en een geluidaandachtsgebied. Deze moeten in de omgevingsplannen worden vastgelegd. De invoeringsdatum wordt met een Koninklijk Besluit kenbaar gemaakt. Gemeenten die gezoneerde industrieterreinen hebben, wordt geadviseerd middelen vrij te maken voor deze aanpassing. De OMWB kan dit voor gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- **Geluid**: met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is een nieuwe bijdrageregeling voor de sanering van verkeerslawaai van kracht geworden. Dit betekent een mogelijke (forse) toename van nieuwe saneringsprojecten.
- **Lucht**: schone en gezonde lucht is een actueel thema. Steeds meer gemeenten sluiten aan bij het Schone Lucht Akkoord. De leemte in het wettelijk kader (en bruidsschat) met betrekking tot het geurbeleid (definiëren en sturen op aanvaardbare hinderniveaus in leefomgeving) op de beleidsthema's industriële geurhinder, overlast particuliere houtstook en horeca-geuren, zet gemeentes voor problemen. Van de OMWB wordt verwacht een trekkende en adviserende rol in te nemen. De OMWB breidt in overleg met de provincie luchtkwaliteitsmetingen/locaties uit richting de meer belaste gebieden. Gemeenten kunnen inschrijven om in aanmerking te komen voor deze luchtkwaliteitsmonitoring.
- **Voor alle specialismen** geldt dat de bruidsschat moet worden verwerkt in omgevingsplannen.

- **Natuurbescherming**: de OMWB houdt haar deelnemers op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Ook in 2025 zal de inzet van de OMWB (in samenwerking met de ODBN) op het stikstofdossier groot zijn, de exacte omvang is door telkens nieuwe (juridische) ontwikkelingen moeilijk in te schatten.
- **Externe veiligheid**: met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het thema 'externe veiligheid' gemoderniseerd. Dit brengt diverse veranderingen teweeg, zoals een vernieuwde aanpak van het groepsrisico en een nieuwe database waarin de informatie over externe veiligheidsrisico's verzameld wordt, het Register Externe Veiligheid (REV). Bevoegde gezagslichamen moeten aan de slag met de definitieve vaststelling van omgevingsplannen. Door de complexiteit van externe veiligheid vervult de OMWB hierin een ondersteunende rol.

Hieronder volgen de inhoudelijke onderwerpen en welke impact zij hebben op de VTH-uitvoering en de specialistische taken.

Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma

Uitvoeringskaders

De OMWB voert veel wettelijke taken onder het mandaat van zijn deelnemers uit, de provincie Noord-Brabant en de gemeenten. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit, zoveel als mogelijk, op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, het GUK, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt ook voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werkt de dienst samen met zijn deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn er uitgangspunten:

- Verantwoordelijkheid en vertrouwen: veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden;
- risicogestuurd toezicht: toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met lage risico's;
- prioritering preventief toezicht: frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving;

- actuele vergunningen: vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd;
- integrale benadering bedrijven: vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in relatie tot hun omgeving bezien.

De Omgevingswet is per 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet heeft effect op de uitvoering van de VTH-taken. Naast de herintroductie van de milieuleges zijn de vertaling van de lokale ambities in vergunningen & toezicht, het organiseren van een omgevingstafel en vergunningsprocedure (veelal teruggebracht naar acht weken) de grootste wijzigingen. Door het opleidingsplan en het oefenen met casuïstiek zorgt de OMWB ervoor dat de medewerkers zo optimaal mogelijk worden voorbereid op de Omgevingswet. Wat de financiële gevolgen zijn van de wet is op dit moment nog lastig in te schatten. De focus ligt de komende jaren op het in beeld brengen van de initiële en structurele kosten van de Omgevingswet voor de VTH-taken van de OMWB.

Opbouw programma

De programmabegroting bestaat uit vier programmadelen:

- **Programmadeel 1:** vergunningverlening, toezicht, handhaving en klachten en niet-inrichting gebonden (NIG) taken
- **Programmadeel 2:** adviezen en projecten
- **Programmadeel 3:** collectieve taken
- **Programmadeel 4:** overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder nader toegelicht.

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving
Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 8 december 2021 herziene MWB-norm samen met het in 2024 herijkte GUK en het Level Playing Field (LPF) voor de niet-inrichtinggebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Het basistakenpakket onder de Omgevingswet is ten opzichte van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) op een aantal onderdelen gewijzigd. Hierdoor is het aantal inrichtingen dat hieronder valt toegenomen. (ongeveer 2000 extra inrichtingen) Deze aantallen zorgen voor een verhoging van de MWB norm. Het extra toezicht zal zo'n 500.000 euro bedragen, de extra hercontroles zo'n 150.000 euro. Deze bedragen worden opgenomen in de Werkprogramma's.

Programmadeel 2: adviezen en projecten
In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde en betreffen daarom niet-basistaken.

In 2025 verwacht de OMWB, op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren, verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- Milieuadvisering voor RO;
- externe veiligheid;
- onderzoek en advies op het gebied van lucht, geluid, water, trillingen en licht;
- vergunningverlening en toezicht bij niet-basistaak bedrijven;
- gegevensbeheer en ambtelijke ondersteuning.

Programmadeel 3: collectieve taken
Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep - bestaande uit vertegenwoordigers van deelnemers - het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen: structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:

- Opstellen en monitoren van het programma;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- BPO-projecten;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen en andere omgevingsdiensten;
- data-ontwikkeling voor informatiedeling en risicogericht werken;
- het actueel houden van het inrichtingenbestand.

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:

- Wetgeving en maatschappelijke ontwikkelingen, zoals de implementatie van de Omgevingswet en Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS);
- verbeteren en actualiseren van de VTH-gerelateerde taken;
- verkenningen, zoals stikstof en circulaire economie.

Daarnaast is een klein bufferbedrag beschikbaar binnen het programma om in te kunnen spelen op actuele onderwerpen.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten
In programmadeel 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers. Zowel de kosten van de levering als de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en bedrijfsvoering) van de organisatie worden doorbelast.

Strategische agenda

Primair proces

Inleiding

Omgevingswet

De Omgevingswet trad op 1 januari 2024 in werking. Alle overheden hebben zich zo goed als mogelijk voorbereid op de komst van deze nieuwe wet. Het is niet realistisch om te veronderstellen dat de implementatie van de Omgevingswet vlekkeloos zal verlopen.

Gedurende 2024 krijgen de gemeenten en de OMWB te maken met een hectische periode. We zullen er achter komen dat niet alles werkt zoals we hadden verwacht en er zullen de nodige maatregelen getroffen moeten worden. Een gedeelte van de hiervoor benodigde aanpassingen is vrij makkelijk te realiseren. Maar er is ongetwijfeld ook een aantal onderwerpen waarbij de overheden en hun ketenpartners (nieuwe) afspraken moeten maken. De OMWB zorgt voor aanpassing van processen en afspraken. Tevens geeft zij haar rol als adviseur over de kerninstrumenten adequaat invulling.

Interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel

Het Interbestuurlijk Programma VTH stopt per december 2024. Hierdoor zijn er geen activiteiten die direct aan dit programma gekoppeld zijn in 2025. Het kan echter wel zo zijn dat er nog zaken geïmplementeerd moeten worden. Op dit moment is het echter onduidelijk om welke zaken dit gaat en hoeveel inzet dit van de organisatie vraagt.

De benodigde uren zullen echter niet meer te verantwoorden zijn onder dit programma.

Circulaire economie

De OMWB zet in op het ophalen, delen en overbrengen van kennis en data op het gebied van Circulaire Economie, alsmede op het bewerkstelligen door de opdrachtgevers van Circulaire Economie als primaire taak in het werkprogramma

Stikstof

Stikstof is overal om ons heen. Het is van zichzelf niet schadelijk voor de mens. En het is een belangrijke voedingstof voor planten. Maar sommige stikstofverbindingen brengen wel schade toe aan onze gezondheid en aan de natuur. De uitstoot moet daarom omlaag.

Het stikstofvraagstuk is ingrijpend en complex en er zijn veel belangen mee gemoeid. Bij de stikstofcrisis van de laatste jaren draait het om twee stofjes: stikstof uit bronnen als verkeer en verbrandingsbronnen vanuit industrie (NOx) en stikstofverbindingen uit boerenbedrijven, meestal in de vorm van ammoniak. Deze slaan neer in de natuur waardoor bodem en water voedselrijker worden. Daardoor groeien sommige planten beter dan andere. En dat bedreigt de biodiversiteit. Stikstof is ook slecht voor de mens. Maar de stikstofcrisis van nu gaat daar opvallend genoeg weinig over. De stikstofverbindingen veroorzaken smog en fijnstof. Daardoor kunnen gezondheidsproblemen ontstaan, zoals luchtweg- en longaandoeningen. Tenslotte speelt stikstof in de vorm van nitraat een rol bij het behalen van de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW). De KRW krijgt als apart thema onze aandacht.

De Natuurdoelanalyses van de Natura 2000-gebieden in Noord-Brabant laten een verslechterd beeld zien van de natuur. De verplichte Europese natuurdoelen kunnen met de huidige maatregelen niet worden behaald. Dat heeft als gevolg dat vergunningverlening met stikstofeffecten op Natura 2000-gebieden tijdelijk stil komen te liggen. De provincie heeft als onderdeel van de vernieuwing van de Brabantse Ontwikkelaanpak Stikstof een pakket met aanvullende bronmaatregelen opgesteld om de stikstofuitstoot fors terug te dringen. Dit als aanvulling op rijksmaatregelen.
Verder geeft de provincie Noord-Brabant in haar Beleidskader Milieu de ambitie weer om de WHO-advieswaarden voor fijnstof en stikstofdioxide in lucht te halen i.p.v. zich te richten op het voldoen aan de minder strenge EU-grenswaarden. Gemeentes hebben stikstof veelal nog niet opgenomen in hun omgevingsplannen.

Voor de OMWB heeft stikstof met name impact op de agrarische vergunningen, vergunningen voor industriële activiteiten en toezicht hierop in relatie tot de stikstofneerslag rondom natuurgebieden.

Zeer zorgwekkende stoffen

Voor ZZS zullen in 2025 naar verwachting de volgende zaken spelen:

- Samenwerking en kennis delen met ODNL en RIVM ten aanzien van gemeenschappelijk kwesties ZZS, zoals opstellen van standaarden en handboeken en het maken van landelijke afspraken waar nodig.
- Regionale samenwerking van de drie omgevingsdiensten in Noord-Brabant, voor kennis delen en een gelijke aanpak van ZZS. Dit in afstemming met de provincie, met name ten aanzien van beleid.
- Voor de provincie zal er mogelijk nog een uitloop van de ZZS-inventarisaties bij afvalverwerkers doorlopen. Bij het gros van de afvalverwerkers zullen we dan bezig zijn met het ophalen en beoordelen van vermijdings- en reductieprogramma's (VRP's) voor ZZS.
- Bij de gemeenten zijn we bezig met de laatste ZZS-inventarisaties van hun bedrijven (uitgezonderd afvalverwerkers) en zijn we gestart met het ophalen en beoordelen van VRP's.
- Onder de Collectieve Taak ZZS hebben alle medewerkers die aan ZZS werken regelmatig afstemmingsoverleg en zorgt deze projectgroep voor doorsluizen van informatie en kennis naar alle VTH-medewerkers van de OMWB.

Energietransitie

Het klimaat verandert wereldwijd en ook in Nederland. De gemiddelde temperatuur over de afgelopen eeuw is gestegen, de hoeveelheid en intensiteit van neerslag zijn toegenomen en zeer warme dagen komen vaker voor. Het realiseren van de klimaatdoelen Parijs (2015) en Dubai 2023 is nodig om verdere opwarming van de aarde en de gevolgen daarvan zo veel mogelijk te voorkomen. De bedrijven zijn op zoek naar nieuwe technieken, wat betekent dat de OMWB de trends in de gaten moet houden om adequaat te kunnen handelen. Door het bijhouden van nieuwe ontwikkelingen en doorvertalen hiervan kan de OMWB invloed uitoefenen door advisering aan onze deelnemers en bij bedrijven passende vergunningverlening (maatwerk) en toezicht hanteren.

Op 1 juli treedt de regeling CO2 reductie werkgebonden personenmobiliteit in werking. Deze regeling verplicht bedrijven met meer dan 100 medewerkers om te rapporteren over het zakelijk verkeer en woon-werk verkeer. Vanaf 1 juli 2025 moeten omgevingsdiensten toezien op de naleving van deze verplichting. In de begroting is een indicatief budget opgenomen voor de uitvoering van deze taak. Dit bedraagt ruim 300.000 euro.

Klimaatverandering

Klimaatverandering heeft rechtstreekse invloed op ons advieswerk en de activiteiten waar wij vergunningen voor verlenen en toezicht op houden. Denk aan de gevolgen van droogte, hogere temperaturen en wateroverlast voor de bedrijfsvoering van ondernemers, op verspreiding van grondwaterverontreiniging of onze inzet bij calamiteiten. Klimaatadaptatie wordt daarmee een onvermijdbaar onderwerp voor de OMWB, gelet op de wettelijke taken die hieraan verbonden zijn. Daarnaast biedt het kansen en mogelijkheden voor de OMWB om de taken uit te breiden als de expertise van dit onderwerp wordt vergroot. Door expertise op te bouwen kan gewerkt worden aan het beschermen van de veiligheid en een gezonde duurzame leefomgeving in onze regio.

Biodiversiteit / groene wetgeving

De laatste jaren neemt de biodiversiteit - de verscheidenheid aan levende organismen op onze planeet - drastisch af, vooral door menselijke activiteiten zoals veranderingen in

landgebruik, vervuiling en klimaat. De OMWB zal nieuwe ontwikkelingen op gebied van biodiversiteit en groene wetgeving bijhouden. De OMWB vertaalt Europese wetgeving over groene wetgeving naar de VTHKA-producten van de OMWB. Tevens zorgt de OMWB voor overdracht van kennis naar de VTH-medewerkers van haar deelnemers.

Kaderrichtlijn Water

De Kaderrichtlijn Water (KRW) is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren aan bepaalde eisen moet voldoen. De doelstelling van de KRW is dat uiterlijk in 2027 in heel Europa de kwaliteit van alle wateren zowel chemisch (schoon) als ecologisch (gezond) op orde moet zijn. De OMWB opereert binnen twee stroomgebieden, namelijk de Schelde en de Maas. De doelstellingen van de KRW hebben ook betrekking op bedrijven die indirect afvalwater lozen op de riolering en grondwaterverontreinigingen die van invloed zijn binnen het watersysteem van het betreffende stroomgebied. De OMWB zal zich de komende jaren met name richten op de indirecte lozingen. Intensivering van de samenwerking om de doelstellingen uit 2027 te behalen is noodzakelijk.

Gezondheid

De ambitie van de provincie Noord-Brabant is 'drie gezonde levensjaren erbij voor iedere Brabander in 2030', zoals genoemd in haar Beleidskader Gezondheid 2021-2030. Gezondheid in het kader van de Omgevingswet wordt voor de taakuitvoering van de OMWB een thema. Naast een schone en veilige leefomgeving zal de OMWB zich ook gaan bezighouden met een gezonde leefomgeving vanuit de uitvoering van zijn VTH-taak. Gezondheid wordt meegenomen in de beoordeling van een aanvraag.

Schone lucht akkoord

Het Schone Lucht Akkoord (SLA) richt zich op een betere luchtkwaliteit en een afname van gezondheidsschade. Het akkoord streeft naar een afname van de gezondheidsschade door luchtvervuiling met 50% in 2030 t.o.v. 2016. Dit moet bereikt worden met behulp van maatregelen tegen vervuiling uit binnenlandse bronnen (houtstook, industrie, binnenvaart en havens, landbouw, wegverkeer en mobiele werktuigen). De OMWB ziet vanuit de VTH-uitvoering het "scherper vergunnen" bij industriële emissies als een belangrijk aangrijpingspunt voor gemeenten om hun SLA-deelname inhoud te geven. Ook voorlichting geven aan bedrijven om de bewustwording te verhogen maakt deel uit van het instrumentarium.

Doorontwikkeling VTHKA

Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV)

Door onoverzichtelijkheid en vele stapelingen van (wijzigings-)besluiten en de tijdrovende en omslachtige processen rond het actualiseren van vergunningen ontstond behoefte om vergunningverlening slimmer te organiseren. De Altijd Actuele Digitale Vergunning (AADV) moet deze knelpunten oplossen. Landelijke ontwikkelingen worden gevolgd en pilots worden uitgevoerd om in de toekomst adequaat en efficiënt te werken. In 2025 zal gestart worden met de implementatie.

Kwaliteitszorgsysteem

Sinds september 2022 wordt gewerkt aan het opbouwen van een kwaliteitsmanagementsysteem. Dit kwaliteitsmanagementsysteem is gebaseerd op de

norm ISO9001:2015. Als start van dit programma is conform de ISIO9001 norm een organisatiebesturingsmodel ontwikkeld waarin de managementcyclus van OMWB is weergegeven. Hiermee is de P&C-cyclus van de organisatie vastgesteld. Inmiddels zijn de volgende elementen uit het organisatiebesturingsmodel operationeel:

- Opstellen van een OMWB jaarplan op basis van capaciteitsplannen per team;
- De directiebeoordeling;
- Het KMS (opgeleverd februari 2024);
- Het proceseigenaren overleg.

Nu de bovengenoemde basiselementen voor het kwaliteitsmanagementsysteem operationeel zijn, zal het systeem in 2025 verder worden uitgebouwd om te komen tot continue verbetering van de organisatie. Voor 2025 staan geagendeerd:

- Complementeren/onderhouden OMWB-handboek conform ISO9001:2015;
- Onderhouden en verder uitbouwen van de directiebeoordeling;
- Onderhouden en verder uitbouwen van het KMS;
- Ontwikkeling van (meer)jaarplan OMWB op basis van de missie/visie;
- Opstellen capaciteitsplannen en jaarplan 2026;
- Uitbouw van intern auditsysteem (incl. uitvoeren van interne audits);
- Integreren van TMO accreditatie in het kwaliteitsmanagementsysteem;
- Opzetten meetplan om proceskwaliteit inzichtelijk te maken;
- Integreren van informatieveiligheid in het kwaliteitsmanagementsysteem;
- Opzetten van trainingssystematiek;
- Onderhouden van changemanagement;
- Ontwikkelen van een methodiek voor risicomanagement;
- Onderhouden van de strategische agenda.

Brandveiligheid

Brandveiligheid is een onderwerp binnen VTH dat meerdere invalshoeken heeft. De VTH-uitvoering kent twee sporen. Enerzijds de bescherming van het milieu (en veiligheid) en anderzijds bouwkundige aspecten. Tijdens controles zal er meer aandacht worden besteed aan brandveiligheid. Tevens zal er kennis overdracht plaatsvinden naar de VTH medewerkers van de OMWB

Bedrijfsvoering

Inleiding

Deze paragraaf gaat in op de activiteiten van de afdeling bedrijfsvoering. Het reguliere werk van de afdeling is het verzorgen van goede financiële processen, betrouwbare HRM-processen, een goed functionerende ICT-omgeving, een communicatieve organisatie en een degelijke facilitaire ondersteuning. Daarnaast heeft de afdeling de beschikking over adviseurs die de organisatie adviseren op bedrijfsvoeringsthema's. Een steeds belangrijkere rol is die van control. Een goed functionerende organisatie kan niet zonder ingebouwde checks and balances. De afdeling kent resumerend diverse verschillende rollen.

- Kaderstellend/ Beleidsvormend;
- (Business) Control(-erend);
- Faciliterend/ Dienstverlenend;
- Ontzorgend;
- Adviserend.

We streven naar continue (kwaliteits-)verbetering. Dit wordt mede ondersteund door het nieuwe KMS, waarin procesmanagement een kernrol vervult.

In voorgaande jaren lag de nadruk van de afdeling naast het reguliere werk op het ondersteunen bij de intrede van de omgevingswet, het programma strategisch HR management en technologische ontwikkelingen zoals datamanagement en de overgang naar RX Mission. Voor 2025 kennen we in de verbetering van het reguliere werk een aantal speerpunten. Zo is compliance een speerpunt. Informatiebeveiliging (het voldoen aan de BIO en NIS/2), de kwaliteitscriteria 3.0 en het voldoen aan de striktere regels die de accountant hanteert zijn een drietal voorbeelden. De wereld wordt dankzij digitalisering kleiner, kansrijker, maar ook complexer om te managen. Verdere speerpunten blijven het zaakgericht werken en de inkooporganisatie.

Daarnaast heeft de afdeling een aantal projecten die in 2025 aandacht vragen. De implementatie van een Geografisch Informatiesysteem, het wijzigen van het werkplekconcept en het programma 'Datagestuurd werken' inclusief de financiële consequenties worden in de volgende paragrafen toegelicht.

In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens stilgestaan bij de inbreng van bedrijfsvoering bij de kernthema's, daarna worden er diverse andere ontwikkelingen beschreven. De afdeling bedrijfsvoering kent een aantal budgetten (personeel, ICT, facilitaire kosten en overig) die veelal voor het reguliere werk worden ingezet en de hoogte van de begroting is leidend voor de eventueel op te pakken activiteiten, tenzij er een (extra) impuls gevraagd wordt.

Datagedreven werken

In 2025 zet de OMWB het programma datagedreven werken voort dat in 2024 is begonnen. Het programma is erop gericht de inspanningen op het gebied van het verzamelen, ontwikkelen en toepassen van data en daaruit resulterende informatie organisatiebreed en in samenhang voort te brengen. Informatie die intern maar ook extern gedeeld kan worden. In het programma wordt de balans gezocht tussen enerzijds het ontwikkelen van informatieoplossingen en anderzijds het inrichten van de noodzakelijke processen, taken en rollen om het datagedreven werken op robuuste wijze te kunnen implementeren in onze organisatie. De gedachte hierbij is dat het programma daarmee op termijn opgaat in de reguliere werkwijze van de OMWB onder de bestaande lijnverantwoordelijkheid.
In Q1 2024 is het programmaplan opgeleverd en in Q2 is het huidige portfolio op het gebied van informatieoplossingen/analyses bij het programma ondergebracht. Nadat in Q3 2024 de volwassenheidsniveaus van onze teams rondom datagedreven werken in kaart zijn gebracht werken we in Q4 2024 aan het opstellen van een visie in relatie tot het datagedreven werken en de bijbehorende ontwikkelagenda.
Deze visie en agenda zijn bepalend tijdens het tweede programmajaar in 2025. In dat jaar zal, naast het opleveren van de gewenste informatieoplossingen, een inrichtingsvoorstel worden uitgewerkt. Daarmee moet het datagedreven werken op termijn op robuuste wijze verankerd zijn in de organisatie. Daarnaast gaat de OMWB binnen het programma aan de slag met de aanbevelingen en implementatievoorstellen vanuit het IBP. We voorzien dat door deze (landelijke) ontwikkelingen en de toegenomen vraag naar informatieproducten het (technisch) fundament verder versterkt moet worden, met een informatie-architect en een BI engineer. De informatie-architect is een nieuwe functie en beschrijft en bewaakt de (samenhang van) applicaties en informatieobjecten in een organisatie. De toename van applicaties die hun relaties onderling maar ook naar "buiten" hebben, noodzaken ons tot het instellen van deze functie. Deze functionaris zal een belangrijke rol spelen in het vertalen van de consequenties van de pijler 3 van het IBP naar de OMWB. Hiermee is een structurele, jaarlijkse kostenpost gemoeid van € 120.000,-. Een BI engineer helpt de organisatie bij het structureren van data en ontwikkelt technische oplossingen die het verzamelen en

ontsluiten van data beter mogelijk maakt om zodoende de toegenomen vraag naar informatieproducten te faciliteren. . Dit is een uitbreiding op reeds bestaande functies, en de hiermee gemoeide kosten zijn € 100.000,- structureel.

Geografisch informatiesysteem (GIS)

De OMWB beschikt over een toenemende hoeveelheid data en informatie. Veelal data die externe partijen aanbieden, en er is een toenemende behoefte om dit op een toegankelijke manier te ontsluiten. Deelnemers en ketenpartners vragen steeds vaker om data en analyses. Bijvoorbeeld voor het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK), waarbij het gebiedsgericht en regionaal analyseren een belangrijk onderdeel is. Of voor de asbestunit, die een kaartweergave verlangt van asbestdaken en deze ook wil delen met de ketenpartners. Data en analyses komen bovendien ook van pas bij (te ontwikkelen) omgevingsplannen.

Vrijwel alles wat de OMWB doet is te relateren aan een locatie op de kaart. Of het nu gaat om een geluidsmeting, een risicoberekening, een handhavingszaak, een milieuklacht of een verleende vergunning. Hierbij kan het gaan om een adres, een perceel, een gebouw, een ruimtelijk plan, een gemeente of bepaalde objecten in de omgeving zoals een weg of spoor. De data die we vastleggen bij activiteiten van de OMWB, bijvoorbeeld de klachtenintake, het toezicht, de vergunningverlening en de metingen zijn vervolgens aan die locaties te koppelen.
Gegevens op de kaart plotten helpt bij het maken van analyses. We gebruiken BAG-adressen die relatief eenvoudig zijn om te zetten naar X/Y coördinaten. We kunnen alle producten die wij als OMWB maken relateren aan deze adressen, waardoor de resultaten van die producten zijn te presenteren op de kaart. Zo is het dus ook mogelijk om alle documenten te ontsluiten die voor die locatie van belang zijn. Zo kunnen we archieven makkelijk(-er) ontsluiten.

Toekomstige situatie
Het huidige gangbare Power BI biedt weliswaar bruikbare informatie over uitputting en voortgang maar kan niet aan bovengenoemde specifieke behoefte voldoen. De OMWB heeft als onderdeel van zijn dataplatform een geodatabase nodig die geschikt is voor data met een geografische component. Data van de OMWB of andere partijen wordt hier in een formaat opgeslagen zodat deze geschikt is om op een kaart te presenteren. Deze data komt via ons dataplatform terecht in de database. De verschillende kaartlagen kunnen dan weer worden aangeboden aan de deelnemers of ketenpartners. Daarnaast wordt de ontsluiting van dossiers van specifieke bedrijven en/ of MBA's via deze applicatie mogelijk gemaakt, wat een voorwaarde is om het laatste grote project in het kader "Van goed naar beter" succesvol af te ronden. In 2024 wil de OMWB een aanbesteding voor een geo-applicatie opstarten en de bijbehorende organisatie inrichten. Vervolgens willen we dit in 2025 verder uitrollen. Deze impuls in de verdere professionalisering heeft budgettaire gevolgen. We voorzien in 2025 een toename van 2,5 Fte schaal 10/11 en bijkomende licentiekosten die ongeveer € 100.000,- gaan bedragen.

Huisvesting

Na de (hernieuwde) keuze voor Tilburg als standplaats heeft de organisatie uitvoerig gekeken naar de toekomst van de werkplekomgeving. Dit kwam mede voort uit het gegeven dat de huidige werkplekomgeving (onder andere de huidige indeling in kantoortuinen) niet meer voldoet en tot onvrede onder medewerkers leidde. De ervaringen in de coronatijd leerden ons bovendien dat medewerkers vaker thuiswerken en digitale vergaderingen een vast onderdeel van het werk vormen. Zo ontstond de wens om (meer) hybride te kunnen werken.

Niet alleen de lessen uit het verleden dwingen ons tot aanpassingen. Het pand is nu 11

jaar door de OMWB in gebruik en diverse onderdelen (vloerbedekking en dergelijke) zijn aan vervanging toe. Inhoudelijke ontwikkelingen zoals de Omgevingswet maken dat we moeten kijken naar een goede manier van (samen-)werken met deelnemers en partners. Daarbij zijn ook andere zaken van invloed. Zo geldt er inmiddels een verkoopverbod op de TL-verlichting die we in ons kantoor gebruiken. Daarvoor moeten we naar alternatieven op zoek, die conform de huurovereenkomst voor onze rekening komen. Ook toenemende eisen en wensen voor meer duurzaam gebruik van het pand en materialen zijn hierin belangrijk.

In 2024 zijn we intensief met een externe partner en eigen medewerkers aan de slag om de inzichten uit eerdere onderzoeken en enquêtes om te zetten in (nieuwe) werkplekconcepten. Naast de werkplek voor de dagelijkse werkzaamheden moet het kantoor ook mogelijkheden bieden voor vergaderingen, projectmatig werk in kleine groepen, kleine overlegplekken, inloopplekken en belcellen. Medewerkers moeten het gevoel hebben ergens thuis te horen, in een omgeving die voor de komende jaren (technisch) op orde is. We willen binnen dit werkplekconcept duurzaamheid een centrale plek geven. Dit borgen we door elementen van BREEAM-NL toe te passen in het uiteindelijke ontwerp.

De uiteindelijke aanpassingen zullen in 2025 gerealiseerd worden. De gemoeide investeringen worden geschat op ruwweg € 2.000.000,-. Een nadere uitwerking van de benodigde investering volgt medio 2024, evenals een mogelijke aanbesteding. Om deze investering rendabel te maken willen we een nieuw contract met de verhuurder aangaan voor een periode van tien jaar.

MBW norm (implementatie)

De MWB norm is voor de OMWB sinds een aantal jaar een robuust en transparant financieringsmodel voor een groot gedeelte van de taken van de dienst. Tijdens de in 2021 uitgevoerde evaluatie MWB norm is dit bevestigd. Naar aanleiding van deze evaluatie zijn wel aanpassingen in het model doorgevoerd. Zo is bij een aantal producten, onder andere vergunningverlening, gekozen voor een berekening op grond van historische uitgaven. Tegelijkertijd bleef bij toezicht het werken met normuren en aantallen inrichtingen per categorie van bedrijven de werkwijze overeind. Wel is aangekondigd dat gezien allerlei ontwikkelingen de MWB norm 2.0 voor twee jaar zou gelden. De belangrijkste redenen destijds waren de intrede van de Omgevingswet en het nieuwe GUK. Het plan was voor de financiële begroting 2025 een nieuwe financieringsmethodiek op te stellen.

Bij het opstellen van de begroting 2025 moeten we echter constateren dat dit een te ambitieuze doelstelling was. Meerdere oorzaken liggen hieraan ten grondslag. In de afgelopen periode is gezamenlijk met deelnemers bestuurlijk en ambtelijk hard gewerkt aan de totstandkoming van het Gemeenschappelijk Uitvoeringskader (GUK). Het GUK vormt de basis voor de uniforme regionale uitvoering van het basistakenpakket dat door de OMWB wordt uitgevoerd, en vormt daarmee en belangrijke bouwsteen voor de financiering van de dienst. Er ligt een robuust document, dat inmiddels door het bestuur is goedgekeurd. De vanuit dit GUK voortvloeiende uitvoeringsplannen zijn echter verre van gereed, en kunnen daarmee (nog) geen bouwsteen vormen voor de berekening van de benodigde financiering.

In navolging op de adviezen uit het rapport van de commissie van Aartsen over de robuustheid van het VTH stelsel is het Interbestuurlijke Programma (IBP) VTH opgetuigd. Dit omvangrijke programma bestaat uit zes pijlers, waarbij in pijler 1 de financieringsmethodiek van omgevingsdiensten één van de onderdelen is. Dit onderwerp is gezien de huidige diversiteit aan financieringsmethodieken landelijk en de bestuurlijke aandacht een ingewikkeld proces. De uiteindelijke keuze voor een methodiek is ook voor de OMWB een belangrijke bouwsteen. Op korte termijn is er echter nog geen

duidelijkheid.

De Omgevingswet is na een lange voorbereidingsperiode per 1 januari 2024 realiteit. Eén belangrijk onderdeel van deze nieuwe realiteit voor de financiering is de wijziging van inrichting naar Milieu Belastende Activiteit (MBA). Voor een deel van de MWB norm 2.0 baseren we ons op inrichtingen. Een begrip dat voor een groot deel van de bedrijven vervalt. Het omzetten van inrichtingen naar MBA's vergt veel tijd. Niet alleen vanwege de hoeveelheid inrichtingen, maar ook omdat er per inrichting sprake kan zijn van meerdere MBA's. Tegelijkertijd zien we dat een behoorlijk aantal bedrijven (2000 stuks) per 1 januari basistaak bedrijf zijn geworden en meegenomen moeten worden in de MWB norm.

Voor de begroting 2025 blijft de MWB norm 2.0 een belangrijke basis van delen van de financiering van de dienst. We gaan met deelnemers in overleg zodra er meer duidelijkheid is over bovenstaande onderwerpen, en de (financiële) gevolgen voor de dienst en haar deelnemers. We willen echter nu al aangeven dat gezien de huidige landelijke discussies en inhoudelijke complexiteit er rekening mee gehouden moet worden dat de MWB norm 2.0 voor de komende jaren nog een rol blijft spelen.

Maatregelen span of support

De dynamiek van inhoudelijke en landelijke ontwikkelingen is groot. We zien een toename aan diversiteit en hoeveelheid van taken die bij de OMWB belegd worden, de werkprogramma's blijven groeien. We voorzien daarnaast dat de resultaten van het Interbestuurlijk programma in 2024 gepresenteerd worden, en dat gaat consequenties hebben voor onze organisatie. Op het gebied van onder andere financiering, (landelijke) dataverzameling en handhaving zullen extra inspanningen nodig zijn. Tegelijkertijd is het behouden van personeel een uitdaging voor alle organisaties, ook voor de OMWB. Naast bovenstaande lukt het ons niet goed om het werkprogramma te halen. Hiervoor zijn allerlei oorzaken. Eén daarvan is een tekort aan personeel. We zijn genoodzaakt om extra medewerkers aan te nemen om zo de afgesproken werkprogramma’s te halen. Dit alles vergt meer inspanning op het gebied van sturing van de organisatie.

De huidige span of control bij de afdeling uitvoering is groot. Iedere hiërarchisch leidinggevende geeft op dit moment leiding aan 40 tot 60 medewerkers. Landelijke benchmarks laten zien dat dit een (te) fors aantal medewerkers is. Gezien de mogelijke groei van de organisatie en de toegenomen complexiteit en de (te) grote teams willen we investeren in het verkleinen van de span of support. In 2024 worden voorstellen uitgewerkt. In de begroting nemen we een bedrag van € 300.000,- op voor te nemen maatregelen.

Daarnaast willen we het cluster Strategie en Ontwikkeling versterken. Zoals reeds aangegeven, is de toename van de hoeveelheid inhoudelijke onderwerpen fors. Om deze ontwikkelingen beter te schetsen en te duiden is een investering in menskracht noodzakelijk. We nemen een bedrag op van € 75.000,- om zo het cluster te verstevigen.

Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. De voor de OMWB van toepassing zijnde paragrafen zijn hierna opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicobeheersing

Vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en Gemeenten (BBV) is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV artikel 11). Om te voorkomen dat bij niet-afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. De OMWB streeft naar minimaal een voldoende weerstandscapaciteit en gaat daarbij uit van een weerstandsratio van minimaal 1,0.

Normering weerstandsvermogen
Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat maximaal 8% van het (begrotings-/ jaarrekening-)totaal van de exploitatierekening wordt aangehouden als weerstandsvermogen. Dit is conform de Financiële Verordening van de OMWB.

Risicobeheersing
Risicobeheersing of risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beïnvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen van risico's. De OMWB streeft ernaar risico's zoveel als mogelijk te vermijden, er verzekeringen voor af te sluiten of ze te ondervangen door beheersmaatregelen. Voor die maatregelen stelt de OMWB een Intern Controleplan op, waaraan in het begrotingsjaar uitvoering wordt gegeven.

Geïdentificeerde risico's

In de 2e Burap 2023 en de begroting 2024 zijn de volgende risico's geïdentificeerd:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. Bovenmatig verzuim	265.000	80%	212.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	60%	600.000
12. Kosteneffectiviteit	1.000.000	18%	180.000
Totaal	**4.065.000**		**2.067.000**

Toelichting op risico's:

4. Inhuur versus vast personeel
In de begroting van de OMWB geldt als uitgangspunt dat in beginsel het eigen personeel de taken verricht. Voor het jaar 2024 wordt hierbij gerekend met een declarabiliteitsnorm van 1.300 uur (in 2025 wordt gerekend met een declarabiliteitsnorm van 1.295 uur). Gezien de vele ontwikkelingen is de verwachting dat deze norm lastig haalbaar is. Immers, de realisatie over 2023 bedraagt 1.255 uur. Het verschil in declarabiliteit wordt opgevangen met inzet van inhuurkrachten. Deze externe inzet is duurder dan de uitvoering met eigen personeel, vandaar dat we dit opnemen in de risicotabel. De kans op dit risico is ingeschat op 75%.

Maatregelen: passende sturing op inzet van personeel.

5. Transitie mens en systeem
De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere (digitale) vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed zodat werknemers hun rol binnen de organisatie optimaal kunnen vervullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Het totale risico dat hiermee samenhangt, wordt ingeschat op € 600.000 met een kans van maximaal 50%.

Maatregelen: Het uitvoeren van een correct en zorgvuldig personeelsbeleid, waaronder een adequaat opleidingsprogramma. Daarnaast steeds verdere doorontwikkeling van de organisatie en onderliggende systemen.

6. Problematiek arbeidsmarkt
In aanvulling op punt 4 wordt het volgende opgemerkt. Omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is in relatie tot de toenemende werkprogramma's, werkt de OMWB naast inhuur ook met trainees en net-afgestudeerden. De OMWB leidt de jonge nieuwe collega's 'on the job' op, in een periode van ongeveer twee jaar. In de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel; de begeleiding verloopt via directe

collega's van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak heeft de OMWB een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is ongeveer € 700.000.

9. Bovenmatig verzuim
In de begroting van 2024 wordt gerekend met een verzuimpercentage van 5,5%. Het werkelijke percentage over 2023 bedraagt 5,5%. Het verzuim in de eerste maanden van kalenderjaar 2024 bedraagt daarentegen 7,4%. Het blijft lastig te bepalen hoe het verzuimpercentage zich de komende periode ontwikkelt. We schatten in dat een verzuimpercentage van 6% over heel 2024 reëel is. Het verschil tussen het rekenpercentage en het verwachte percentage wordt aangemerkt als risico en bedraagt afgerond € 315.000. Bij een kans van 80% betekent dit een gewogen risico van € 252.000.

11. Invoering Omgevingswet
Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De invoering van de wet betekent een ingrijpende verandering voor de taakuitvoering. Ondanks gedegen voorbereidingen is de exacte impact van de invoering, ook financieel, nog onvoldoende duidelijk. Uit onderzoek van adviesbureau KokxDeVoogd naar het Integraal Financieel Beeld Stelselherziening Omgevingswet (zoals gepubliceerd op de website van Binnenlands Bestuur op 7 juni 2023), valt de Omgevingswet een miljard euro duurder uit. Een deel van deze kosten zal voor rekening van de OMWB komen. Hoe hoog deze kosten zullen zijn, is op dit moment nog lastig in te schatten. De eerste ervaringen tonen aan dat er een neerwaarts effect is op de kengetallen (waaronder doorlooptijden) waardoor het risico bestaat dat de werkprogramma's niet volledig gerealiseerd kunnen worden. Gezien de grote onduidelijkheden die er op dit moment nog zijn, wordt de risico-inschatting en de kans van optreden gehandhaafd op het niveau van de 2e Bestuursrapportage 2023 en Begroting 2024.

12. Kosteneffectiviteit
Volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek is een intern besparingspotentieel van € 1,7 miljoen opgehaald. In de jaren 2022 tot en met 2024 zijn de verschillende maatregelen doorgevoerd in de begroting respectievelijk meerjarenraming. De afhankelijkheid van derden maakt een volledige realisatie van afzonderlijke maatregelen onzeker. Per jaareinde 2023 is reeds een bedrag van afgerond € 1,3 miljoen gerealiseerd; er resteert daarom een maximaal schadebedrag van ongeveer € 400.000 (€ 1,7 miljoen -/- € 1,3 miljoen). Om tegemoet te komen aan het geraamde potentieel is 60% van de totale waarde als risico aangemerkt, per saldo € 240.000. Dit betreft met name het potentieel van het deelproject met betrekking tot de archivering, waarbij realisatie mede afhankelijk is van de inzet van deelnemers om hun archieven te digitaliseren.

Op basis van het voorgaande en een actuele inschatting van de huidige risico's is het eindbeeld voor de Begroting 2025 als volgt:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	380.000	75%	285.000
5. Transitie mens en systeem	600.000	50%	300.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
9. Bovenmatig verzuim	315.000	80%	252.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	60%	600.000
12. Kosteneffectiviteit	400.000	60%	240.000
Totaal	**3.395.000**		**2.202.000**

In aanvulling op bovenstaande tabel blijft er aandacht voor het volgende. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en de daaraan verbonden VTH-(basis)taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten. Voor de Begroting 2024 is van de impact hiervan op het werkprogramma van de OMWB een inschatting gemaakt en zijn bedragen opgenomen in de bijdrage van de deelnemers. Het is nog niet volledig duidelijk of deze bijdrage voldoende is om de kosten van de overgekomen taken volledig te dekken. In de 1e Bestuursrapportage 2024 wordt hier verder op ingegaan.

Beschikbaar weerstandsvermogen
De weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt eind 2023 € 2.092.000. Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 2.202.000 is de weerstandsratio 0,95. Dit wordt volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) gekwalificeerd als 'matig'. In de jaarrekening 2022 bedroeg de weerstandsratio 1,10 ('voldoende'). Indien de jaarrekening 2023 een voldoende positief resultaat kent, kan de algemene reserve conform de Financiële Verordening (maximaal 8%) worden aangevuld en bedraagt de weerstandsratio 1,43 ('ruim voldoende'). In de resultaatbestemming 2023 zal aan het AB een voorstel worden gedaan dat aansluit op de Financiële Verordening.

Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie. De trend van de voor de OMWB relevante kengetallen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2023	Begroting 2024*	Begroting 2025
Netto schuldquote	-9,3%	-4,8%	-1,5%
Solvabiliteitsratio	34,2%	35,1%	28,3%
Structurele exploitatieruimte	6,7%	0,1%	0.0%

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Hoe verder deze ratio onder de 1,0 ligt, hoe beter het is.

Solvabiliteit
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal weer. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie.

Structurele exploitatieruimte
Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in reserves, ontstaat er een beeld van de mate waarin sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een positief percentage is wenselijk, aangezien dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Onderlinge verhouding kengetallen
De solvabiliteitsratio zoals begroot voor 2025 is lager dan in de jaarrekening 2023 en in de 2e begrotingswijziging 2024. De structurele exploitatieruimte zoals begroot voor 2025, is gedaald ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de 2e begrotingswijziging 2024. Ten opzichte van de jaarrekening 2023 en de 2e begrotingswijziging 2024 vertonen de ratio's een wisselend beeld; de overall conclusie is echter dat de balanspositie van de OMWB solide is.

Financiering

In aansluiting op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is in het Besluit Begroting en Verantwoording neergelegd dat de financieringsparagraaf de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille uiteenzet. De grondslag voor de aan de portefeuille verbonden Treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut. Het beheer van de OMWB is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Treasurybeleid
De doelstellingen van het treasurybeleid van de OMWB zijn:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Onder risico's worden zowel renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's als valutarisico's verstaan. Met betrekking tot risicobeheer geldt het volgende algemene uitgangspunt: "Bij het uitzetten of aantrekken

van middelen worden de bepalingen zoals neergelegd in de Wet fido en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) in acht genomen."

Renterisicobeheer

1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido;
2. de renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido;
3. nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitsplanning;
4. de rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de OMWB naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

Met de inwerkingtreding van de Wet fido is de term 'Renterisiconorm' geïntroduceerd. De norm schrijft voor dat in enig jaar de aflossing van een langlopende schuld niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

De OMWB kent momenteel geen langlopende leningen en voldoet daarmee automatisch aan de norm. De huidige financieringspositie en dito -behoeften vanuit de investeringsbegroting geven thans geen verdere aanleiding tot aanwending van een dergelijke lening.

Kredietrisicobeheer
Met betrekking tot het kredietrisicobeheer geldt het uitgangspunt dat overtollige middelen op voorhand worden aangehouden in de schatkist.

Intern liquiditeitsbeheer
De OMWB beperkt zijn interne liquiditeitsrisico's door zijn treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning.

Valutarisicobeheer
Valutarisico's worden door de OMWB uitgesloten. Leningen worden uitsluitend aangegaan of gegarandeerd in de Europese geldeenheid (de euro).

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen betreft 8,2% van het begrotingstotaal.

De kasgeldlimiet bedraagt € 3.987.000 voor de OMWB op basis van de Begroting 2024. Aangezien het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen op € 15,0 miljoen wordt geschat, is de ruimte onder de kasgeldlimiet gelijk aan de kasgeldlimiet.

Wet open overheid (Woo)

Inleiding
De Wet Open Overheid (Woo) is ingegaan op 1 mei 2022 en legt aan bestuursorganen een aantal verplichtingen op. Eén van deze verplichtingen is het geven van een impuls aan openbaarheid. De wet vereist dat in begroting en jaarrekening wordt aangegeven hoe rekening wordt gehouden met de bepalingen uit de Woo. De Wet Open Overheid kent een viertal belangrijke aspecten:

1. De verplichting voor ieder bestuursorgaan om een Woo contactfunctionaris aan te wijzen.
2. Verplichtingen gericht op passieve openbaarmaking.
3. Verplichtingen gericht op actieve openbaarmaking.
4. Het op orde brengen van de (digitale) informatiehuishouding.

Woo contactfunctionaris
De OMWB heeft een contactpersoon aangesteld. Op deze wijze is voldaan aan de wettelijke verplichting.

Passieve openbaarmaking
De Wet Open Overheid is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur (Wob). De Woo kent op dit gebied de nodige veranderingen ten opzichte van de Wob, onder meer is de toegestane doorlooptijd voor het beantwoorden van Woo-verzoeken aangepast. Deze aanpassingen zijn in 2023 doorgevoerd in onze processen.

Actieve openbaarmaking
De Woo stelt de verplichting om elf benoemde informatiecategorieën actief te publiceren.

Informatiehuishouding op orde
De Woo verplicht dat overheidsorganisaties hun digitale informatiehuishouding binnen acht jaar (vanaf 1 mei 2022) op orde brengen.

Financiële begroting

Inleiding

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028. Daarbij is de Kaderbrief 2025 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de Begroting 2025 in dezelfde periode is opgesteld als de Jaarrekening 2023 is zoveel als mogelijk met deze actuele kennis rekening gehouden.

Financiële uitgangspunten

De uitgangspunten voor de Begroting 2025 zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld d.d. 24 januari jl. en gedeeld met de deelnemers in de Kaderbrief 2025.

Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten:

1. De Begroting 2025 gaat uit van het bestaande beleid, rekening houdend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2;
2. de Begroting 2025, inclusief de meerjarenraming 2026-2028, is sluitend;
3. de Begroting 2025 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Financieel technische uitgangspunten

De volgende financieel-technische uitgangspunten zijn in de begroting inclusief meerjarenraming gehanteerd:

Baten

- Voor 2025 wordt vanuit de extrapolatie van de werkprogramma's 2024, de formatieve uitbreiding van 8,54 fte, zoals opgenomen in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025, de bijdragen voor bodemtaken (Wbb), de projecten 'Van inrichting naar MBA' en 'Energie - Persoonsgebonden mobiliteit' en de Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten, een werkaanbod verwacht van ca. 392.000 declarabele uren;
- er geldt een kostendekkend, gemiddeld tarief, dat gelijk is voor deelnemers en niet-deelnemers;
- basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm. Conform de bestuurlijke afspraak zou de MWB-norm tot en met 2024 gelden. Echter, doordat de uitwerking van het GUK langer op zich laat wachten, blijft de MWB-norm een jaar langer als basis van de financiering gelden.

Lasten

- Conform de september-circulaire 2023 d.d. 19 september 2023 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging van 5,8% ten opzichte van de 2e begrotingswijziging 2024;

- conform de september-circulaire 2023 d.d. 19 september 2023 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging van 1,6% ten opzichte van de 2e begrotingswijziging 2024;
- het hiervoor, onder 'Baten', beschreven werkaanbod vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van circa 303 fte;
- de personeelsformatie voor het primaire proces bedraagt 280 fte, De 'overbrugging' naar 303 fte gebeurt met inhuur van derden;
- er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1.295 uur per fte;
- het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend "Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces";
- de formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 68 fte eigen medewerkers en 2,0 fte inhuur externe medewerkers;
- om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000. Deze post staat ter beschikking van het Dagelijks Bestuur;
- de structurele effecten van de cao SGO 2024-2025 zijn verwerkt.

Kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter'

Het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van goed naar beter' is afgerond in 2024. Het bestuur wordt via andere kanalen geïnformeerd over de afronding van dit programma. Teneinde de besparingen structureel binnen de dienst te verankeren, zijn structurele 'investeringen' noodzakelijk. Van het jaarlijks terugkerende budget van € 200.000 is € 144.000 opgenomen in het budget voor lonen & salarissen en € 56.000 in het automatiseringsbudget.

Begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028

Het overzicht van baten is als volgt:

Baten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Programmadeel 1: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	22.572	25.035	28.278	29.455	30.539	31.663
Programmadeel 2: Advies en Projecten	10.376	12.926	15.266	15.901	16.486	17.093
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.824	1.834	1.988	2.071	2.147	2.226
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.389	1.844	1.802	1.831	1.861	1.890

Baten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	548	610	610	610	610	610
Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten	549	1.588	672	672	-	-
Subtotaal	**39.257**	**43.837**	**48.618**	**50.540**	**51.643**	**53.482**
Overige baten						
Diverse baten	65	-	-	-	-	-
Rentebaten	499	250	250	250	250	250
Vennootschapsbelasting	2	-	-	-	-	-
Subtotaal	**566**	**250**	**250**	**250**	**250**	**250**
Totaal baten	**39.823**	**44.087**	**48.868**	**50.790**	**51.893**	**53.732**
Stortingen reserves	-83	-42	-	-	-39	-41
Onttrekkingen reserves	-	-	**218**	**9**	-	-
Totaal reserves	**-83**	**-42**	**218**	**9**	**-39**	**-41**
Totaal lasten	**38.188**	**44.045**	**49.086**	**50.799**	**51.854**	**53.691**
Gerealiseerd resultaat	**1.552**	-	-	-	-	-

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Het overzicht van de lasten Primair proces is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Primair Proces						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	21.501	25.566	28.663	30.038	31.300	32.615
Reiskosten	304	290	294	299	304	309
Opleidingskosten	241	319	376	382	388	395
Overige personeelskosten	140	168	131	133	136	138
Personeel niet in loondienst	3.172	2.421	2.608	2.608	1970	1.948
Detacheringsinkomsten	-116	-	-	-	-	-
Totaal personele kosten	**25.242**	**28.762**	**32.073**	**33.462**	**34.098**	**35.403**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	78	141	493	282	190	172
Totaal afschrijvingskosten	**78**	**141**	**493**	**282**	**190**	**172**
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	78	86	90	92	93	95
Tractie	-	44	45	45	46	47
Automatisering	19	20	20	21	22	23
Algemeen beheer	38	34	40	41	41	42

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Totaal Huisvestiging en organisatiekosten	**135**	**184**	**195**	**199**	**203**	**206**
Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden						
Laboratoriumkosten	1.635	1.844	1.802	1.831	1.861	1.890
Milieumetingen	494	610	610	610	610	610
Totaal Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden	**2.129**	**2.454**	**2.412**	**2.441**	**2.471**	**2.500**
Totaal lasten primair proces	**27.585**	**31.542**	**35.174**	**36.384**	**36.962**	**38.282**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Het overzicht van de lasten Bedrijfsvoering is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Bedrijfsvoering						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	5.214	6.344	7.612	7.977	8.312	8.661
Reiskosten	168	219	222	226	230	233
Opleidingskosten	211	311	367	373	379	385
Overige personeelskosten	527	643	517	525	533	542

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Personeel niet in loondienst	284	293	362	379	395	412
Detacheringsinkomsten	-26	-	-	-	-	-
Totaal personele kosten	**6.378**	**7.809**	**9.080**	**9.480**	**9.849**	**10.233**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	86	129	317	283	261	261
Totaal Afschrijvingskosten	**86**	**129**	**317**	**283**	**261**	**261**
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	1.208	1.213	1.244	1.264	1.284	1.305
Tractie	72	56	37	38	38	39
Algemeen beheer	473	481	438	445	452	459
Automatisering	2.347	2.659	2.641	2.751	2.852	2.957
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	**4.100**	**4.409**	**4.360**	**4.498**	**4.627**	**4.760**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**10.564**	**12.348**	**13.757**	**14.261**	**14.737**	**15.254**
Overig						
Diverse lasten	39	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	-	5	5	5	5	5

Lasten Bedragen x € 1.000				Meerjarenraming		
	Realisatie 2023	Begroting * 2024	Begroting 2025	2026	2027	2028
Subtotaal	**39**	**155**	**155**	**155**	**155**	**155**
Totaal lasten overig	39	155	155	155	155	155
Totaal lasten	**38.188**	**44.045**	**49.086**	**50.799**	**51.854**	**53.691**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven (bedragen x € 1.000):

	2025		2026		2027		2028	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	48.868	48.890	50.790	50.799	51.893	51.854	53.732	53.691
Incidenteel	-	196	-	-	-	-	-	-

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Toelichting op de begroting

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen tussen de 2e begrotingswijziging 2024 en de Begroting 2025. Aan het einde van dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de beschikbare declarabiliteit en de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2025.

Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het voornaamste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn in beginsel gebaseerd op de omvang van de vastgestelde werkprogramma's 2024. Daarnaast is de formatieve uitbreiding, zoals beschreven in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en verder' in de baten verwerkt. Op basis van de formatieve uitbreiding zijn extra baten geraamd voor een waarde van € 1,3 miljoen. Deze extra baten zijn verdeeld over P1 en P2, op basis van de beschreven ontwikkelingen. In de baten is ook rekening gehouden met de bijdragen voor bodemtaken (Wbb), het project 'Van inrichting naar MBA' en het project 'Energie - persoonsgebonden mobiliteit'. Tenslotte zijn de Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten meegenomen in de baten.

In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2025 en verder per deelnemer gespecificeerd.

Conform de bestuurlijke afspraak zou de MWB-norm tot en met 2024 gelden. Echter, doordat de uitwerking van het GUK langer op zich laat wachten, blijft de MWB-norm een jaar langer als basis van de financiering gelden.

Rentebaten

De rentebaten voor 2025 zijn in de begroting opgenomen omdat verwacht wordt dat de baten een structureel karakter krijgen.

Toelichting op de lasten

Voor de Begroting 2025 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van de 2e begrotingswijziging 2024. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht. Hierna wordt allereerst ingegaan op de lasten voor het primair proces, daarna volgen de lasten bedrijfsvoering en de overige lasten.

Primair proces

Personele lasten

Personeelslasten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Primair proces		

Personeelslasten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Personele kosten		
Lonen & salarissen	25.566	28.663
Reiskosten	290	294
Opleidingskosten	319	376
Overige personeelskosten	168	131
Personeel niet in loondienst	2.421	2.608
Detacheringsinkomsten	-	-
Totaal Personele kosten	**28.762**	**32.073**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Lonen & salarissen:
De mutatie in het budget voor lonen & salarissen wordt als volgt gespecificeerd:

- De benodigde personele capaciteit vanuit de baten 2025, de bezetting begin 2024 en de daarmee verwachte salariskosten voor 2024 vormen de basis voor deze post;
- de in de Kaderbrief 2025 beschreven formatieve uitbreiding van 8,54 fte is verwerkt in de budgetten voor lonen & salarissen voor het primair proces;
- voor de indexering is rekening gehouden met een toename van 5,8% ten opzichte van de begrote kosten voor lonen & salarissen in de 2e begrotingswijziging 2024.

Reiskosten:

- Indexering: 1,6%.

Opleidingskosten:

- In beginsel bedraagt het budget voor opleidingskosten voor het primair proces en bedrijfsvoering gezamenlijk 2% (€ 725.000) van de kosten lonen & salarissen. Als totale opleidingsbudget is € 743.000 opgenomen. Hiervan heeft € 366.000 betrekking op het decentrale opleidingsbudget van de teams van het primair proces. Aanvullend is een budget van € 10.000 opgenomen voor opleidingskosten voor de werkzaamheden in het kader van de Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten. Het opleidingsbudget voor het primair proces bedraagt in totaal € 376.000.

Overige personeelskosten:

- Budgetten die hieronder geschaard worden, betreffen onder andere budgetten voor arbo, werving & selectie, personeelsvereniging, vergader- en verblijfkosten en werkkleding;

- op een de budgetten van overige personele kosten en vergader- en verblijfkosten zijn budgetreducties doorgevoerd om te komen tot een realistische begroting;
- indexering: 1,6%.

Personeel niet in loondienst:

- De formatie eigen medewerkers is gebaseerd op 280 fte. Het werkaanbod ligt circa 30.500 uur hoger dan met deze formatie bewerkstelligd kan worden; dit betreft circa 23 fte. Voor dit aantal fte is budget opgenomen voor de inhuur van externen;
- voor de indexering is rekening gehouden met een toename van 5,0% ten opzichte van de begrote kosten voor personeel niet in loondienst in de 2e begrotingswijziging 2024.

Afschrijvingskosten

Afschrijvingskosten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Primair proces		
Afschrijvingskosten	141	493
Totaal afschrijvingskosten	**141**	**493**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Afschrijvingskosten:

- Meerjarig zijn de afschrijvingskosten in beeld gebracht bij het meerjareninvesteringsprogramma;
- door een herziening van de afschrijvingstermijn voor technische apparatuur vindt er een inhaalafschrijving plaats in 2025 en zijn de jaarlijkse afschrijvingslasten hoger dan voorgaande jaren. In het hoofdstuk 'Afschrijvingstermijnen' wordt dit verder toegelicht.

Huisvesting en organisatie

Huisvestiging en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Primair proces		
Huisvesting en facilitaire kosten	86	90
Tractie	44	45
Automatisering	20	20

Huisvestiging en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Algemeen beheer	34	40
Totaal Huisvesting en organisatie	**184**	**195**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Huisvesting en organisatie:

- Indexering van 1,6%.

Overige kosten

Overige kosten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Primair proces		
Laboratoriumkosten	1.844	1.802
Milieumetingen	610	610
Totaal Overige kosten	**2.454**	**2.412**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

De *Overige kosten* worden als volgt gespecificeerd:

- De budgetten voor luchtkwaliteitsmetingen/e-Noses zijn onder deze post opgenomen;
- de budgetten voor milieumetingen worden gecompenseerd door de provincie Noord-Brabant en hebben derhalve een resultaatneutraal effect.

Bedrijfsvoering

De kosten van bedrijfsvoering worden conform het BBV afzonderlijk in de begroting verantwoord. Hierna een toelichting op de kosten van bedrijfsvoering.

Lasten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Bedrijfsvoering		

Lasten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Personele kosten		
Lonen & salarissen	6.344	7.612
Reiskosten	219	222
Opleidingskosten	311	367
Overige personeelskosten	643	517
Personeel niet in loondienst	293	362
Detacheringsinkomsten	-	-
Totaal personele kosten	**7.809**	**9.080**
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	129	317
Totaal Afschrijvingskosten	**129**	**317**
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.213	1.244
Algemeen beheer	481	438
Automatisering	2.659	2.641
Tractie	56	37
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	**4.409**	**4.360**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**12.348**	**13.757**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Lonen & salarissen:

- Voor de indexering is rekening gehouden met een toename van 5,8% ten opzichte van de begrote kosten voor lonen & salarissen in de 2e begrotingswijziging 2024;

- in het budget is € 144.000 opgenomen voor een kwaliteitsmanager als structurele 'investering' in het kwaliteitsmanagementsysteem;
- de in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025 beschreven formatieve uitbreiding in de tabel 'Tarief verhogende maatregelen', is verwerkt in de budgetten voor lonen & salarissen voor bedrijfsvoering.

Opleidingskosten:

- In beginsel bedraagt het budget voor opleidingskosten voor het primair proces en bedrijfsvoering gezamenlijk 2% (€ 725.000) van de kosten lonen & salarissen. Als totale opleidingsbudget is € 743.000 opgenomen. Hiervan heeft € 279.000 betrekking op het centrale opleidingsbudget en € 80.000 op de decentrale opleidingsbudget van de clusters van Bedrijfsvoering. Aanvullend is een budget van € 8.000 opgenomen voor kosten van het gezamelijke opleidingsprogramma vanuit Omgevingsdienst Nederland. Het opleidingsbudget voor bedrijfsvoering bedraagt in totaal € 367.000.

Overige personeelskosten:

- Indexering van 1,6%;
- op een aantal budgetten, o.a. kosten organisatie-ontwikkeling, duurzame inzetbaarheid en overige personele kosten, zijn budgetreducties doorgevoerd om te komen tot een realistische begroting.

Personeel niet in loondienst:
Voor de verdere doorontwikkeling van datamanagement en -beheer is inhuur van specialistische kennis en ervaring essentieel. De kosten hiervan worden voor 2025 geschat op € 362.000.

Afschrijvingskosten:
In de Kaderbrief 2025 en deze begroting is een investering in huisvesting van € 2.000.000 opgenomen. Deze investering betreft de inrichting van de werkplekken. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel 'Bedrijfsvoering' in het hoofdstuk 'Stategische agenda'. De jaarlijkse afschrijvingslast van deze investering bedraagt € 200.000 en is meegenomen in de afschrijvingskosten vanaf 2025.

Huisvesting en facilitaire kosten:

- Voor de indexering van huur- en servicekosten is rekening gehouden met actuele ontwikkelingen, wat heeft geleid tot een indexatie van 2,9%;
- de overige kosten zijn geïndexeerd met 1,6%.

Automatisering:

- Op het budget voor licenties is een indexering van 4,96% toegepast;
- in het budget is € 56.000 opgenomen als structurele 'investering' in het kwaliteitsmanagementsysteem;
- de daling van het budget voor automatisering ten opzichte van de 2e begrotingswijziging 2024 is het gevolg van het feit dat er voor 2025 lagere kosten voor implementaties, transities en ontwikkelingen worden verwacht.

De overige kosten van bedrijfsvoering zijn geïndexeerd met 1,6% (reiskosten, algemeen beheer en tractie).

Overige lasten

Hierna volgt een toelichting op de overige lasten.

Overige lasten Bedragen x € 1.000	Begroting * 2024	Begroting 2025
Overige lasten		
Diverse lasten	-	-
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting	5	5
Totaal Overige lasten	**155**	**155**

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Onvoorzien
Voor de verplichte post 'Onvoorzien' is vanuit het Dagelijks Bestuur in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van de 2e begrotingswijziging 2024 en wordt toereikend geacht.

Declarabiliteit

De basis voor het werkaanbod 2025 wordt gevormd door:

- de met de deelnemers afgestemde werkprogramma's 2024;
- de MWB norm 2025;
- de formatieve uitbreiding van 8,54 fte, zoals opgenomen in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025 (pagina 25 en 26);
- de bijdragen voor bodemtaken (Wbb), de projecten 'Van inrichting naar MBA' en 'Energie - persoonsgebonden mobiliteit' en
- de Specifieke uitkeringen Omgevingsdiensten.

In totaliteit bedraagt het werkaanbod maximaal 392.000 declarabele uren.

In de begroting is rekening gehouden met een formatie van 348 fte eigen medewerkers, waarvan 280 fte in het primaire proces. Rekening houdend met een declarabiliteit van 1.295 uur per fte, is ca. 363.000 uur beschikbaar aan declarabele uren.

De declarabiliteitsnorm van 1.295 uur per fte kent de volgende opzet:

Bruto-netto-berekening	Totaal uren
Beschikbare uren	1.872
Verlof en feestdagen	279
Verzuim	94

Bruto-netto-berekening	Totaal uren
Niet-declarabele uren (o.a. overleg, opleiding, kwaliteitsmanagement, uren key users, OR/BHV)	204
Totaal declarabele uren	**1.295**

De ruimte tussen zowel werk- als additioneel aanbod en beschikbare urencapaciteit wordt gerealiseerd met inzet van externe inhuur.

Tarief ontwikkeling

De OMWB hanteert in de begroting een gemiddeld, voorcalculatorisch uurtarief voor de geraamde bijdragen van deelnemers. De facturatie (afrekening ten opzichte van de bevoorschotting) vindt plaats tegen de gedifferentieerde nacalculatorische tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van de uitgevoerde werkzaamheden.

Het voorcalculatorische gemiddelde tarief voor 2025 is met 8,4% gestegen ten opzichte van het tarief voor 2024. Uitgangspunt voor de tariefbepaling 2025 is het tarief van € 108,75, zoals vastgesteld in de begroting 2024. Op dit tarief is een correctie doorgevoerd voor het streefpercentage voor ziekteverzuim. Daarna is het tarief aangepast met de indexaties voor 2025 volgens de september-circulaire 2023 d.d. 19 september 2023 (loon- en prijspeil). Ook de tarief verhogende maatregelen, zoals beschreven in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025, zijn verwerkt. Tenslotte is het tarief gecorrigeerd voor de extra verlofrechten uit de cao SGO 2024-2025 die abusievelijk niet zijn meegenomen in de berekening van het tarief, zoals opgenomen in de Kaderbrief 2025. Het gemiddelde, voorcalculatorische, tarief voor 2025 bedraagt afgerond € 117,90 (gemiddeld tarief van de begroting 2024 bedraagt € 108,75).

Omschrijving	Effect op het tarief	Bedrag per uur
Tarief 2024		**€ 108,75**
Aanpassing ziekteverzuim van 5,5% naar 5,0%	-0,56 %	- € 0,61
Subtotaal		**€ 108,14**
Indexatie 2025	4,96%	€ 5,36
Impact voorstellen kaderbrief 2025*	3,12%	€ 3,37

Omschrijving	Effect op het tarief	Bedrag per uur
Correctie extra verlof	0,94%	€ 1,02
Tarief 2025	**8,4%**	**€ 117,90**

* Dit betreft de impact van de maatregelen vanuit bedrijfsvoering met een tarief verhogen effect ad. € 1.145.000, zoals uitgewerkt in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025.

In onderstaande tabel zijn de functionele, voorcalculatorische tarieven voor het begrotingsjaar 2025 opgenomen, in vergelijking met de 2e begrotingswijziging 2024. Aanpassing van de tarieven heeft plaatsgevonden aan de hand van de tariefwijzigingen uit bovenstaande tabel.

Functioneel voorcalculatorische uurtarieven	Begroting 2025 uurtarief	Begroting 2024 * uurtarief
Milieu		
MBO	€ 93,95	€ 86,00
HBO	€ 114,35	€ 105,50
Specialisten	€ 134,65	€ 124,80

* dit betreft de 2e begrotingswijziging 2024

Tarieven buiten kantoortijd:
Als kantoortijden hanteren we de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.

Uiteenzetting financiële positie

Op grond van het BBV dient in de begroting en jaarrekening een uiteenzetting van de financiële positie van de dienst opgenomen te worden. Hierna wordt zowel de geprognosticeerde balans gepresenteerd als inzicht in verwachte investeringen en gehanteerde afschrijvingstermijnen. Ook wordt het verloop van de reserves weergegeven. In bijlage 2 is het overzicht per taakveld opgenomen.

Geprognosticeerde balans

In onderstaand overzicht is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming. In deze meerjarige geprognosticeerde balans is primair uitgegaan van bestaand beleid, aangevuld met verwachte (vervangings)investeringen.

Activa Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Materiële vaste activa	2.821	2.331	1.880	1.447
Totaal vaste activa	**2.821**	**2.331**	**1.880**	**1.447**
Vorderingen op openbare lichamen	279	279	279	279
Uitzettingen rijksschatkist	2.129	2.129	2.129	2.129
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	**2.408**	**2.408**	**2.408**	**2.408**
Liquide middelen (banksaldi)	**991**	**991**	**991**	**991**
Overige en overlopende	**4.139**	**4.312**	**4.470**	**4.635**

Activa Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
vlottende activa				
TOTAAL ACTIVA	**10.359**	**10.042**	**9.749**	**9.481**

Passiva Bedragen x € 1.000	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Algemene reserve	2.092	2.092	2.092	2.092
Bestemmingsreserve meetstations	838	828	868	909
Resultaat boekjaar vóór bestemming	-	-	-	-
Eigen vermogen	**2.930**	**2.920**	**2.960**	**3.001**
Voorzieningen	**602**	**602**	**602**	**602**
Vaste schulden	**-**	**-**	**-**	**-**
Vlottende schulden < 1 jaar	**453**	**453**	**453**	**453**
Overlopende passiva	**6.374**	**6.067**	**5.734**	**5.425**
TOTAAL PASSIVA	**10.359**	**10.042**	**9.749**	**9.481**

(Vervangings-)investeringen 2025

In 2025 zal een investering in huisvesting plaatsvinden van € 2.000.000. Deze investering betreft de inrichting van de werkplekken. Voor verdere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel 'Bedrijfsvoering' in het hoofdstuk 'Stategische agenda'. Het uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur met het vaststellen van de Begroting 2025 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht van (vervangings-)investeringen.

Het resterende investeringskrediet van 2023 (in totaal € 847.000) is toegevoegd aan de voorgenomen investeringen in 2024. In de Begroting 2024 was reeds € 100.000 opgenomen, € 50.000 bij 'Huisvesting' en € 50.000 bij 'Automatisering'. Bij het vaststellen van de begroting 2024 is reeds toestemming verleend voor deze voorgenomen investeringen.

Investeringen Bedragen x € 1.000	2024	2025	2026	2027	2028
Huisvesting	201	2.000	-	-	-
Automatisering	59	-	-	-	-
Communicatiemiddelen	6	-	-	-	-
Wagenpark	226	-	-	-	-
Technische apparatuur	445	-	75	-	-
Totaal	**947**	**2.000**	**75**	**-**	**-**

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten kunnen afwijken van de in de tabel opgenomen bedragen. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Voor activering van investeringen wordt vanaf 2022 een ondergrens van € 1.000 (was voorheen € 10.000) gehanteerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoorden we in de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de vermelde afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden - eveneens vanaf 2022 - plaats bij ingebruikname van het actief (was het jaar volgend op activering). Het financiële beleid is overeenkomstig aangepast.

Afschrijvingstermijnen

Met ingang van 2025 vind er een herziening plaats van de gehanteerde afschrijvingstermijn van technische apparatuur. Deze wordt gewijzigd om een betere aansluiting tussen economische en technische levensduur te realiseren. In de praktijk blijkt dat de gebruiksduur van de betreffende apparatuur circa 5 jaar is in plaats van 15 jaar waar voorheen mee gerekend werd. In 2025 vindt er een inhaalafschrijving (€ 196.000) plaats op de technische apparatuur die voor 2025 reeds aanwezig was. De inhaalafschrijving is verwerkt in de afschrijvingen van het primair proces. Van de inhaalafschrijving heeft € 179.000 betrekking op afschrijvingen op meetstations. Dit bedrag wordt ten laste van de reserve meetstations gebracht.

Door de herziening van de afschrijvingstermijn van technische apparatuur zijn de afschrijvingskosten van technische apparatuur in 2025 € 75.000 hoger dan zonder deze herziening.

Bij investeringen worden vanaf 2025 de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	Jaren
Huisvesting	10
Automatisering	5
Communicatiemiddelen	3
Wagenpark	7
Technische apparatuur	5

Staat van reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2024 - 2027 Bedragen x € 1.000	Algemene Reserve	Reserve Meetstations
Stand per 1-1-2025	2.092	1.056
Mutatie 2025	-	-218
Stand per 1-1-2026	2.092	838
Mutatie 2026	-	-9
Stand per 1-1-2027	2.092	828
Mutatie 2027	-	39
Stand per 1-1-2028	2.092	868

Staat van reserves 2024 - 2027 Bedragen x € 1.000	Algemene Reserve	Reserve Meetstations
Mutatie 2028	-	41
Stand per 1-1-2029	2.092	909

Algemene reserve
De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2025 € 2.092.000 (voor resultaatbestemming 2023).

Reserve Meetstations
De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2025 € 1.056.000.

Het saldo van opbrengsten en kosten van de meetstations wordt per jaareinde toegevoegd (bij een positief saldo) of onttrokken (bij een negatief saldo) aan de reserve. In 2025 en 2026 neemt het saldo af door de inhaalafschrijving en de gestegen afschrijvingslast door de herziene afschrijvingstermijn van technische apparatuur. De jaren daarna loopt dit saldo jaarlijks eerst nog op; daarna zal de reserve teruglopen en wordt een evenwicht in kosten en opbrengsten verwacht. Oorzaak hiervan is dat kosten als gevolg van investeringen pas in latere jaren via de afschrijvingen ten laste van de reserve worden gebracht.

Bijlages

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer

Specificatie bijdrage 2025				
Gemeente	**P1**	**P2**	**P3**	**Totaal**
Alphen-Chaam	366.323	143.281	48.130	557.734
Altena	986.772	275.761	87.197	1.349.730
Baarle-Nassau	422.922	112.810	42.342	578.074
Bergen op Zoom	1.034.856	891.102	63.166	1.989.125
Breda	1.895.390	987.137	148.375	3.030.902
Dongen	402.341	161.385	39.103	602.829
Drimmelen	468.742	336.562	68.560	873.863
Etten-Leur	549.505	142.834	56.637	748.976
Geertruidenberg	446.123	181.917	40.663	668.702
Gilze en Rijen	417.938	168.904	54.864	641.706
Goirle	248.352	80.464	28.701	357.517
Halderberge	563.022	316.247	63.595	942.865
Heusden	527.688	339.055	47.805	914.548
Hilvarenbeek	522.116	296.014	52.649	870.780
Loon op Zand	331.131	220.207	48.915	600.253
Moerdijk	1.315.972	870.267	85.536	2.271.775
Oisterwijk	616.643	401.304	61.835	1.079.782
Oosterhout	929.996	395.305	89.944	1.415.244
Roosendaal	978.287	683.516	99.457	1.761.260
Rucphen	354.447	178.075	42.510	575.032
Steenbergen	497.364	233.972	58.112	789.447

Specificatie bijdrage 2025				
Gemeente	**P1**	**P2**	**P3**	**Totaal**
Tilburg	2.191.194	1.456.959	161.806	3.809.959
Waalwijk	839.172	320.635	64.106	1.223.913
Woensdrecht	341.229	195.043	35.094	571.366
Zundert	621.909	362.272	76.895	1.061.076
Totaal gemeenten	**17.869.433**	**9.751.028**	**1.665.997**	**29.286.457**
Provincie	10.409.021	5.514.956	725.630	16.649.607
Totaal bijdrage 2025	**28.278.454**	**15.265.984**	**2.391.626**	**45.936.064**

Algemene toelichtingen bijlage 1:

- De bedragen zijn in beginsel gebaseerd op de bestuurlijk vastgestelde werkplannen voor 2024. Deze werkplannen zijn geïndexeerd op basis van het gemiddelde uurtarief 2025;
- in de bedragen is rekening gehouden met de bijdragen voor bodemtaken (Wbb) en de bijdragen voor het project 'Van inrichting naar MBA' en het project 'Energie - persoonsgebonden mobiliteit';
- in de bijdragen is rekening gehouden met de extra geraamde baten ter waarde van € 1,3 miljoen als gevolg van de formatieve uitbreiding zoals omschreven in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025 en in deze begroting in het hoofdstuk 'Beleidsbegroting';
- de bedragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit € 403.457). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB draagt derhalve deze vaste bijdrage af aan de collega-omgevingsdienst;
- de definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de 1e bestuursrapportage 2025 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd door middel van een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is.

De bijdrage per deelnemer, met inbegrip van de formatieve uitbreiding zoals omschreven in paragraaf 4.6 'Financiële impact 2025 en later' in de Kaderbrief 2025, ziet er meerjarig als volgt uit:

Meerjarige bijdrage deelnemers				
Gemeente	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Alphen-Chaam	557.734	580.936	602.314	624.479
Altena	1.349.730	1.405.878	1.457.615	1.511.255
Baarle-Nassau	578.074	602.122	624.280	647.253
Bergen op Zoom	1.989.125	2.071.872	2.148.117	2.227.168
Breda	3.030.902	3.156.987	3.273.165	3.393.617
Dongen	602.829	627.906	651.013	674.970
Drimmelen	873.863	910.216	943.712	978.440
Etten-Leur	748.976	780.133	808.842	838.607
Geertruidenberg	668.702	696.520	722.152	748.728
Gilze en Rijen	641.706	668.401	692.998	718.500
Goirle	357.517	372.390	386.094	400.302
Halderberge	942.865	982.088	1.018.229	1.055.700
Heusden	914.548	952.593	987.649	1.023.994
Hilvarenbeek	870.780	907.004	940.382	974.988
Loon op Zand	600.253	625.224	648.232	672.087
Moerdijk	2.271.775	2.366.280	2.453.360	2.543.643
Oisterwijk	1.079.782	1.124.701	1.166.090	1.209.002
Oosterhout	1.415.244	1.474.118	1.528.366	1.584.610
Roosendaal	1.761.260	1.834.528	1.902.039	1.972.034
Rucphen	575.032	598.953	620.995	643.847
Steenbergen	789.447	822.288	852.549	883.922
Tilburg	3.809.959	3.968.454	4.114.493	4.265.906
Waalwijk	1.223.913	1.274.828	1.321.741	1.370.381
Woensdrecht	571.366	595.135	617.036	639.743
Zundert	1.061.076	1.105.217	1.145.889	1.188.058

Meerjarige bijdrage deelnemers				
Gemeente	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Totaal gemeenten	**29.286.457**	**30.504.774**	**31.627.350**	**32.791.236**
Provincie	16.649.607	17.342.231	17.980.425	18.642.104
Totaal bijdrage	**45.936.064**	**47.847.005**	**49.607.774**	**51.433.340**

Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld (Alle bedragen x € 1000)	Taakvelden	Baten	Lasten
0.	Bestuur en ondersteuning	-	-
0.4	Bedrijfsvoering	-	13.757
0.5	Treasury	250	-
0.8	Overige baten en lasten	-	150
0.9	Vennootschapsbelasting	-	5
0.10	Mutaties reserves	218	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-
7.	Volksgezondheid en milieu	-	-
7.4	Milieubeheer	48.618	35.174

Baten en lasten per taakveld (Alle bedragen x € 1000)	Taakvelden	Baten	Lasten
Saldo van baten en lasten op taakvelden		**49.086**	**49.086**

Bijlage 3. Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

Lijst van veel gebruikte afkortingen

AB =	Algemeen Bestuur
DB =	Dagelijks Bestuur
AO =	Ambtelijk Overleg
MT =	Management Team
ATO =	Afdelingsteam Overleg
MD =	Management Development
SSiB =	Samen Sterk in Brabant
BRZO =	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
GR =	Gemeenschappelijke Regeling
Burap =	Bestuursrapportage
Marap =	Maandrapportage
T1 (ect.) =	Termijnrapportages
OD =	Omgevingsdienst
RUD =	Regionale Uitvoeringsdienst
WP =	Werkprogramma
CT =	Collectieve Taken
VTH =	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV =	Vergunningverlening
T&H =	Toezicht & Handhaving
P1 =	Wettelijke basistaken
P2 =	Verzoektaken
P3 =	Collectieve Taken
P4 =	Buiten Werkprogramma
BOR =	Besluit Omgevingsrecht
GUK =	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
FAG =	Financiële Adviesgroep
ROK =	Regionaal Operationeelkader
RUN =	Regionaal Uitvoeringsniveau
IOV =	Impuls Omgevingsveiligheid
OW =	Omgevingswet
IPO =	Interprovinciaal provinciaal overleg
BPO =	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
3D =	3-Directeuren Overleg
OR =	Ondernemingsraad
GO =	Georganiseerd Overleg
PNB =	Provincie Noord-Brabant
AM =	Accountmanagement
TM =	Teammanagers
TB =	Technisch Beraad
HoO =	Huis op Orde
P&C =	Planning & Control
NIG =	Niet-inrichtinggebonden taken
MWB-norm =	Midden- en West-Brabant Norm
SBK =	Sociaal Beleidskader
VVGB =	Verklaring van geen Bedenkingen
LPF =	Level Playing Field
VTHKA =	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving, Klachten, Advies
IB =	Inrichtingenbestand
WNT =	Wet Normering Topinkomens
BBV =	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en ge□meenten
BV =	Bedrijfsvoering
Wgr =	Wet Gemeenschappelijk Regeling

DVO =	Dienstverleningsovereenkomst
ODBN =	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB =	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
ITV =	Intensieve Veehouderij